

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

Lausunnon täydentäminen

HE 149/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL on antanut asiassa lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa 14.11.2025. THL on ollut kuultava myös lakivaliokunnassa 25.11.2025. Lisäksi THL:n kehittämispäällikkö, tiimipäällikkö Johanna Hedman ja tutkimusprofessori Taina Laajasalo ovat antaneet asiantuntijalausuntonsa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 13.3.2026.

THL kiittää mahdollisuudesta täydentää aiempia lausuntojaan, kun vireillä olleiden asioiden käsittely on yhdistetty asian HE 149/2025 vp kanssa. Täydentävän lausunnon mahdollisuus on esitetty erikseen myös Hedmanille ja Laajasalolle, ja tämä lausunto sisältää myös heidän näkemyksensä.

LA 22/2024 vp Lakialoite laiksi lastensuojelulain muuttamisesta

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi lastensuojelulain (417/2007) 65 §:n 3 momenttia, 66 §:n 1 momenttia ja 69 §:n 2 momenttia. Aloitteessa siis ehdotetaan muutettavaksi aineiden ja esineiden haltuunottoa, liikkumisvapauden rajoittamista sekä henkilöntarkastusta koskevaa sääntelyä. Käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan haltuunotto muutettavaksi aineiden ja esineiden poisottamiseksi, ja siitä säädettäisiin 4 b §:ssä ja osittain muutettavassa 66 §:ssä. THL viittaa ehdotuksen osalta aiempiin lausuntoihinsa.

HE:ssä 149/2025 vp ei ehdoteta muutoksia liikkumisvapauden rajoittamista koskevaan 69 §:ään. THL pitää esityksen ehdotuksia riittävinä rajojen asettamiseksi lapselle.

TPA 2/2025 vp Toimenpidealoite älypuhelinien ja muiden digilaitteiden käytön rajoittamisesta sijaishuollossa

THL ja Opetushallitus ovat julkaisseet digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön kansalliset suositukset 0–13-vuotiaiden¹ lasten vanhemmille. Sitä vanhempien lasten osalta suositukset ovat valmisteilla. Kyseessä on suositus, jota myös sijaishuollossa lapsen kasvatuksesta vastuussa olevat aikuiset voivat käyttää. THL korostaa, että sijaishuollon osalta on kyse julkisen hallintotehtävän hoitamisesta, jolloin perusoikeuksiin puuttumisen osalta on rajoituksista säädettävä lailla.

TPA 17/2025 vp Toimenpidealoite lastensuojelulain muuttamisesta siten, että lapselle ei kerry käyttövaroja hatkassaoloajalta

THL on todennut aiemmissa lausunnoissaan, että lapsella tulee olla käyttövaroja, joiden käytöstä hän voi itse päättää, eikä niitä tulisi voida kokonaan pidättää.

TPA 3/2023 Toimenpidealoite lastensuojelulain uudistamisesta

TPA 9/2025 vp Toimenpidealoite hatkanuorten etsimisen ja palauttamisen tehostamisesta laajentamalla lastensuojelulaitosten henkilöstön, vartijoiden sekä poliisin toimivaltuuksia

TPA 18/2025 vp Toimenpidealoite sijaishuollon työntekijöiden velvollisuudesta ja oikeudesta puuttua lasten tupakka- ja nikotiinituotteiden

¹ <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202601215329>

Jaana Tervo

31.3.2026

THL/1598/4.00.02/2026

TPA 16/2025 vp Toimenpidealoite lastensuojelun sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten suojelemisesta hatkaamistilanteissa ja ennakoivan puuttumisen mahdollistamisesta vaaratilanteiden estämiseksi

THL:lla ei ole lausuttavaa kyseisiin asioihin aiemmin lausutun lisäksi.

Tutkimus ja seuranta

THL korostaa vielä, että näin suuresti lapsen perusoikeuksiin liittyvien muutosten toimeenpanoa tulee tutkia ja seurata sekä varmistaa, että tulokset otetaan huomioon jatkotarpeiden arvioinnissa.

Pääjohtaja

Mika Salminen

Johtaja

Anneli Pouta

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende